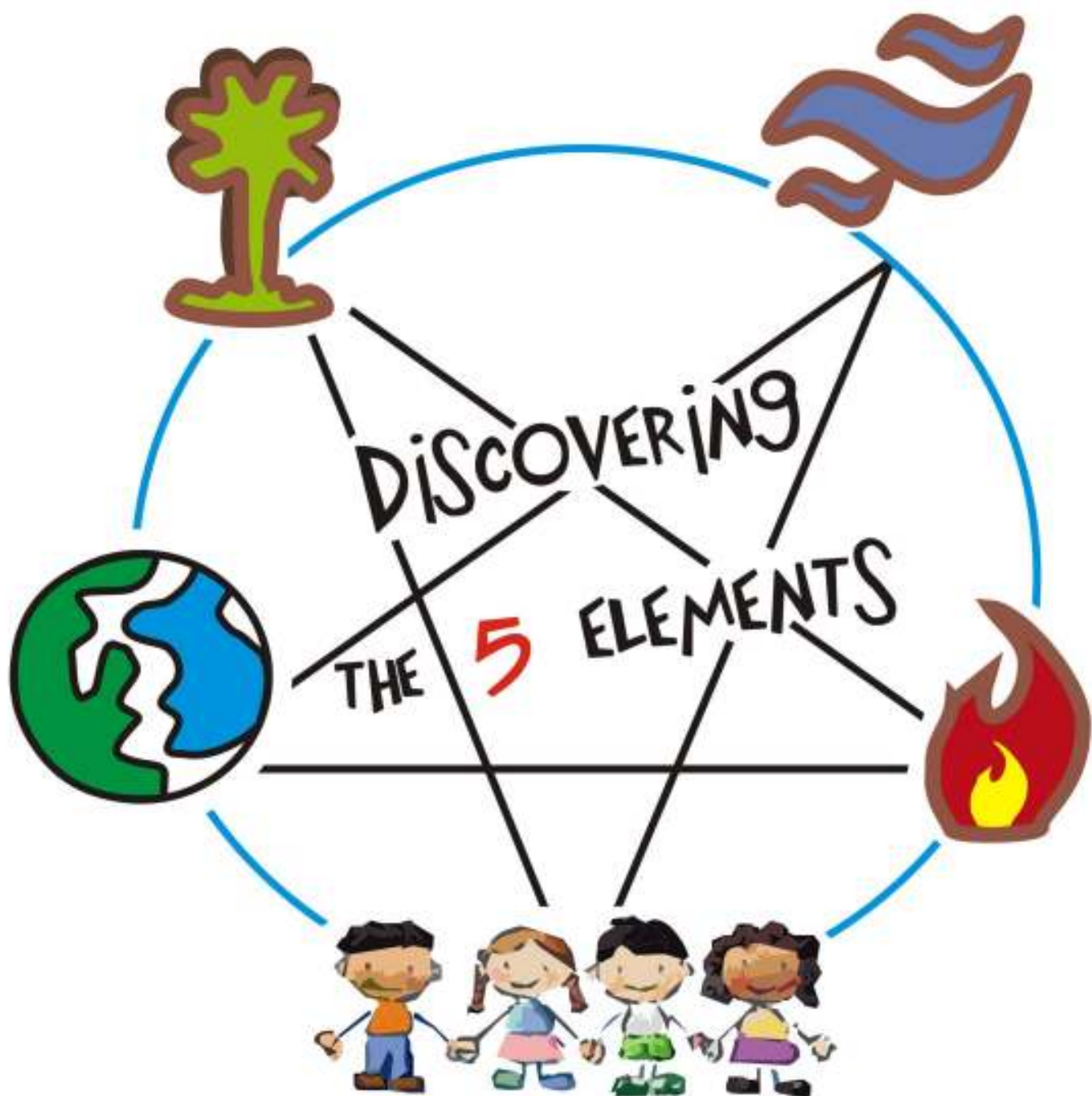

INEX SLOVAKIA POZÝVA NAHLIADNUŤ DO PROJEKTU ...

KOORDINÁTORKY PROJEKTU a ZOSTAVOVATEĽKY BROŽÚRKY:
OLGA JERMACHKOVA a ROBERTA LOMBARDI

Obsah

1.	ÚVOD	1
2.	PARTNERI	1
3.	PÁŤ ELEMENTOV	1
4.	METÓDY	2
5.	DENNÍK	2
	14.08.2011- Deň príchodu do Bratislavy.....	2
	15.08.2011- Vitajte v Slovenskom raji	2
	Slovenský Večer	3
	16.08.2011 - Deň ohňa, napísal lotyšský tím	3
	Barometer ohňa	3
	Workshop o recyklovaných materiáloch	4
	Lotyšský večer	4
	17.08.2011 - Deň Zeme, ktorú napísal belgický tím	4
	Návšteva ľadovej jaskyne	5
	Workshop o flóre, faune a zeme.....	5
	Belgický VEČER	5
	18.08.2011 - Deň kultúry, ktorú napísal taliansky tím.....	6
	Výlet do Vysokých Tatier.....	6
	Akcia Tanabata	6
	Team building.....	6
	Kultúrne hry, "šifra majstra leonarda"	6
	Talianský večer	7
	Burkina Faso v Taliansku	7
	19.08.2011 - Deň vody, napísal slovenský tím.....	7
	Biele Vody	7
	Mládež v akcii.....	8
	Art Kruh workshop	8
	20.08.2011 - Deň Vzduchu, napísali slovenskí vedúci.....	8
	Workshop o vzduchu a vode.....	9
	Art Kruh workshop o žonglovanie.....	9
	21.08.2011 - Dovidenia Stratená	9
	Hodnotenie projektu.....	9
	22.08.2011- Dovidenia Slovensko.....	9
6.	UMIESTNENIE, MIESTA A VZDELÁVACÍ PROGRAM	9
	Národný park "Slovenský Raj"	10
	Vysoké Tatry.....	10
	Dobšinská ľadová jaskyňa	11
7.	VÝSLEDKY A ĎALŠIE KROKY	12
8.	O INEX-E SLOVAKIA	12
9.	KONTAKTY NA PARTNEROV	13

Program Mládež v akcii

GR pre vzdelávanie a kultúru

Mládežnícka Výmena "DISCOVERING THE FIVE ELEMENTS"

14. – 22. August 2011

Stratená, Slovensko

1. ÚVOD

"Discovering the five elements" je mládežnícka výmena dvadsiatich mladých ľudí zo štyroch rôznych krajín, ktorí sa zaujímajú o ochranu životného prostredia a chcú sa naučiť, ako žiť ekologicky. To je dôvod, prečo sa miestom konania projektu stalo jedno z najkrajších častí Slovenska: Stratená, dedinka v srdci národného parku "Slovenský raj". Táto brožúra obsahuje myšlienky, metódy a výsledky tohto projektu pre budúce generácie a pre všetkých, ktorí chcú realizovať mládežnícke aktivity v oblasti životného prostredia.

2. PARTNERI

Realizátori projektu boli v prvom rade naši účastníci zo Slovenska, Talianska, Lotyšska a Belgicka, ktorí mali možnosť zúčastniť sa na výmene vďaka našim partnerom: lotyšskému združeniu "ODIN / VITA", talianskemu "Servizio Civile Internazionale" a belgickému "Compagnonů Batisseurs".

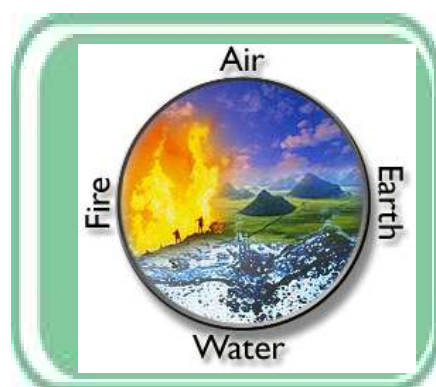
Iniciátorom a organizátorom bolo občianske združenie INEX Slovakia ktoré sa zaoberá predovšetkým realizáciou projektov pre mládež zameraných na mobilitu mládeže, neformálne vzdelávanie a medzinárodnú dobrovoľníckú činnosť.

3. PÄŤ ELEMENTOV

Najlepší spôsob, ako naučiť mladých ľudí rešpektovať prírodu, je byť s ňou v priamom kontakte, aby sa mohli dozvedieť o všetkých jej aspektoch a živote.

Zvolili sme preto neformálne vzdelávanie prostredníctvom skúmania štyroch klasických elementov - voda, vzduch, zem a oheň a piateho - kultúra, ktorá má byť mostom medzi človekom a životným prostredím.

Každý deň výmeny bol preto zasvätený jednému elementu a jeho

konfrontácie a reflexie.

4. METÓDY

Metódy slúžili na dosiahnutie cieľa projektu a boli výsledkom veľmi dobrej kombinácie spočívajúcej v kontakte s prírodou, účasti na workshopoch neformálneho vzdelávania a interkultúrnej výmeny prostredníctvom národných večerov. Konkrétne nástroje boli hry a aktivity, ktoré chceme opísať prostredníctvom "Denníka" vedeného samotnými účastníkmi.

5. DENNÍK

14.08.2011- Deň príchodu do Bratislavy

Najlepší spôsob privítania účastníkov, bolo ukázať im niečo o Slovensku a o jeho zastavaných urbánnych časti ako je napr. Bratislava.

Účastníkov sme zapojili do interaktívnej hry s názvom "Ahoj Bratislava", ktorá obsahovala rôzne zaujímavé úlohy a otázky, napríklad: úlohou účastníkov bolo nájsť pamiatky v historickom centre, alebo sa pýtať miestnych obyvateľov na význam slovenských slov.

Tento prvý kontakt s mestským prostredím bol samozrejme sprevádzaný rôznymi "Spoznávačkami", ice-breakami a krátkej prezentácie nášho projektu a programu.

15.08.2011- Vitajte v Slovenskom raji

Po návšteve Bratislavy naši účastníci môžu konečne dýchať čistý vzduch v Stratenej.

Tento kút raja okamžite zapôsobil a začali sme cítiť rozdiel mestského prostredia Bratislavy.

Slovenský Večer

Nakoniec sme začali s naším programom a interkultúrnym učením bol uvedený slovenský tím počas veľmi pekného národného večera s typickým jedlom, prezentáciou krajiny, národnými odevmi, piesňami a vlajkou.

16.08.2011 - Deň ohňa, napísal lotyšský tím

"Oheň je silný prvok, ktorý môže spojiť a pomôcť. Avšak pri jeho zlom zaobchádzaní môže všetko zničiť na popol."

Dnes bol deň ohňa. Mali sme turistiku v lese. Žiadna rieka, poškodené stromy, vysoké mosty alebo rebríky či stopy divokých zvierat nás nezastavili, kým sme nedosiahli svoj cieľ.

Barometer ohňa

Tam nám naši vedúci ponúkli zaujímavú hru súvisiacu s ohňom. Čítali metafory o ohni a sme mali povedať svoj názor - súhlasiť, nesúhlasiť alebo nemať názor. Počas tejto hry vypukla zaujímavá diskusia. Tu sú metafory a najdôležitejšie stanoviská:

1. "Oheň nemá prázdniny"

- Oheň nemá dovolenku, pretože nikdy nie je v pokoji - my používame v každodennom živote.

- Oheň môže byť silný ale taktiež slabý. Keď je to slabý, odpočíva.

2. "Oheň, voda a vláda nikdy nepovie:" Ďakujem "

- Príroda vždy poďakuje, aj keď nemá myseľ. Ak sa o ňu staráte zle a nerešpektujete ju, nebude rešpektovať ani ona vás. Všetko záleží na tom, ako sa správať v prírode.

3. "Keď oheň môže byť potešenie?"

- Oheň poskytuje miesto, kde sa možno stretávať, rozprávať sa, spievať alebo si lenužívať teplé potešenie z ohňa.

- Tiež každý musí uchovávať oheň v sebe samom, pretože ľudia bez ohňa nemôžu žiť svoj život s radosťou. Ľudia môžu udržiavať oheň v sebe samom užívaním si života

a toho, čo sa im páči.

4. "Nedovoľte, aby vaše sny odišli do dymového raja. Prax požiarnej bezpečnosti "

- Nie je to zlé snívať o tom byť levom ak viete, kedy je treba prestať a začať, aby sa vaše sny premenili na skutočnosť. Nenechajte sa uviaznúť vo svojich snoch, pretože žijeme v reálnom svete, ale zároveň to neznamená, že snívať je zlé.

- S ohňom musíte byť opatrní, pretože je nebezpečný. Nehrajte sa s ním.

5. "Čas je oheň, ktorý pálime"

- Čas sa rovnako rýchly ako oheň - nemôžeme ho ovládať, ako chceme. Horí po celú dobu a sme zodpovední ako jasný bude plameň nášho ohňa, nášho života.

- Oheň môže prenášať veci, ale tiež môže zničiť

všetko, čo stretne na svojej ceste.

- Každá sekunda sa ráta, pretože aj malý čin môže vytvoriť obrovskú reakciu, ktorá môže viesť k oveľa väčším dôsledkom.

- Zmysel Ohňa do značnej miery závisí na individuálnom názore, náboženstve, národnosti, atď.

Diskusia bola veľmi zaujímavá, veľa ľudí sa podelili o svoje názory. Bola to veľmi užitočná aktivita. Neskôr sme sa všetci rovnakou cestou vrátili späť, niektorí plní energie, niektorí unavení, ale všetci v dobrej nálade.

Workshop o recyklovaných materiáloch

Po úžasnom ráne, sme mali veľmi zaujímavé popoludnie, ktoré začalo s energizérom a pokračoval workshop o recyklovaných materiáloch.

Vďaka tejto činnosti sme sa dozvedeli, ako znovu použiť veci, ktoré by sme normálne hodili do odpadkov, ako sú napr. plastové fľaše.

Vytvorili sme veľa krásnych vecí, ako sú svietniky, prasiatko, pokladnička, ceruzka a držiaky. Účastníci pracovali v tíme. Tím si vybral nápad, ktorý sa najviac páčil, a potom ho predstavil v súťaži.

Víťazi tejto neobvyklej súťaže boli dvaja talianski chalani s prasiatkom "Jony" a ich vtipná prezentácia.

Po skončení seminára národné tímy hodnotili deň. Spoločne potom vedúcich skupín spolu s vedúcimi projektu hodnotili, ako zlepšiť nasledujúce dni projektu.

Lotyšský večer

Po večeri, náš lotyšský tím, predstavil našu krajinu.

Najprv sme si pozreli video z Lotyšska. Potom už bol čas ísť von, kde na nás čakal oheň. Začali sme rozprávať o našom národnom letnom festivale "Ligo". Potom sme spoločne ochutnali národné jedlá

našej krajiny za zvukou lotyšských piesní, do ktorých sme vyzvali zapojiť sa aj ostatných .

Večer pokračoval vzrušujúcou prezentáciou jedného z našich tradičných tancov, ktoré sme sa snažili naučiť ostatných.

A na záver ... tá najlepšia časť lotyšského letného festivalu - skákanie cez oheň! Niektorí odvážni začali a neskôr sa pridali ďalší. Počasokuku si každý niečo zaželel a dúfal, že sa to splní!

Každý sa zabával. Po niekoľkých hodinách bol čas ísť do postele a čas na uhasenie ohňa. Po uhasení ohňa nás ohromil Mesiac! A bolo tak krásny, aký by ste nikdy v meste nemohli vidieť!

Lotyšský národný večer sa skončil, všetci vyzerali šťastní. Unavení, ale s úsmevom na tvári, odišli účastníci do postele čakať na ďalší "deň".

17.08.2011 - Deň Zeme, ktorú napísal belgický tím

Deň sme začali raňajkami. Ako obvykle nasledoval Energizer. Keďže začal belgický deň, zahráli sme si niektoré slávne belgické hry ako "Bouches-Bouche", "EPER Vier" a "Petit Poisson Rouge".

Návšteva ľadovej jaskyne

Dnes sme návštívili Dobšinskú ľadovú jaskyňu, druhá ľadová jaskyňa na svete s elektrinou vo vnútri, a tak sme "oslávili" Deň Zeme a premýšľali o význame ochrany. Po prečítaní všetkých tabúl na ceste k jaskyni sme v podstate už začali návštevu. V jaskyni mali to byť mínusové teploty, ale nebolo tak chladno, ako sme očakávali ... Pravdepodobne kvôli letu. Dvaja Lotyši a jeden Talian mali na sebe dokonca len tričko!

Jaskyňa bol naozaj veľkolepá a pôsobivá! Je pod ochranou UNESCO, a to ukazuje, aká krásna môže byť príroda v jej rôznych podobách. Jaskyňa je stále tak krásna, pretože ľudia pochopili, že je veľmi dôležité ju chrániť. Po prehliadke sme začali výlet späť do Stratenej. Bola to dlhá a náročná cesta s množstvom strmých kopcov a veľkými kameňmi. Preto sa ľudia rozhodli pomôcť tým, ktorí boli nevládali ... tímová práca! Bolo to naozaj príležitosť spoznať ľudí lepšie a byť si bližšie.

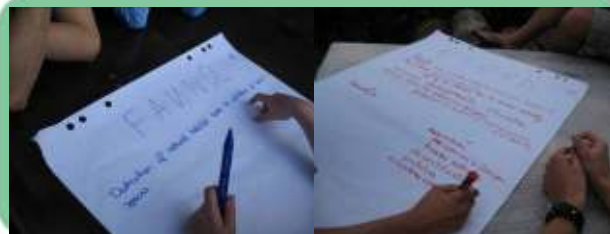
Workshop o flóre, faune a zeme

Po dobrom obede a prestávke sme začali s pekným Energizérom a workshopom.

Workshop o faune pôdy a rastlín bol veľmi zaujímavý. Rozdelili sme sa do 3 skupín. Našou úlohou bolo o jednej z vyššie uvedených tém sa porozprávať, vysvetliť si, ako to bolo v minulosti v porovnaní so súčasnou situáciou a spracovať ako to bude vyzeráť v budúcnosti a čo môžeme spraviť, aby sme zmenili kritické situácie.

Myslíme si, že najzaujímavejšie body boli súčasnosť a budúcnosť. V súčasnosti sme zistili pozoruhodné veci. Napríklad krajiny ako Lotyšsko sa správajú oveľa viac pozornejšie, ako Belgicko, čo bolo veľmi prekvapivé!

Veľmi podnetné bolo tiež premýšľať o tom, čo môžeme urobiť pre budúcnosť.

Workshop Inex Messenger-a

Potom sme mali workshop / prezentáciu o dobrovoľníctve s Virginiou, španielskym dievčaťom, ktorá pôsobí ako krátkodobá EDS dobrovoľníčka v INEX-e. Hovorili sme a písali, čo pre nás dobrovoľníctvo znamená: pomáhať ostatným, urobiť niečo dobré, dať niečo niekomu a získať nové skúsenosti a osobnostný rast.

Belgický VEČER

Náš tím si vybral iný a netradičný spôsob ako prezentovať našu krajinu, ktorá bola zábavná a zapájala všetkých účastníkov.

Cieľom bolo ukázať, že belgickí ľudia sú veľmi rôzni a správajú sa rôzne. To je dôvod, prečo sme sa rozhodli hrať slávnu hru "Werewolf" ale so slávnymi belgickými postavami.

Počas hry každý ochutnal sladkosti, ako sú belgické speculoos a belgická čokoláda, ktoré sme priviezli.

18.08.2011 - Deň kultúry, ktorú napísal taliansky tím

Výlet do Vysokých Tatier

Aby sme prepojili kultúru a prírodné elementy, rozhodli sa naši vedúci ukázať nám veľmi zvláštne miesto na Slovensku, pohorie Vysoké Tatry.

Toto miesto symbolizuje spojenie medzi Slovákmi a ich nádhernou prírodou. Rešpektujú a vychutnávajú si toto miesto. Urobili z neho súčasť ich kultúry a prežívania voľného času.

Navštívili sme teda jedno z niekoľkých malých miest, ktoré sú v tejto oblasti, krásny Starý Smokovec, ktorý sa vyznačuje typickými peknými budovami. Vydali sme sa aj na turistiku na vrchol kopca, kde sme urobili nádherné fotky.

Akcia Tanabata

Po návrate do Stratenej sme sa zapojili do kampane "Tanabata action", ktorá sa narodila v Japonsku v roku 2008. Spočívalo to v písaní na špeciálny papierik tri dobré veci, ktoré by sme chceli urobiť pre zníženie znečistenia životného prostredia.

Team building

Po tomto sme mali veľmi zábavné aktivity ... Po rozdelení do troch skupín sme museli namaľovať niečo, čo súvisí s prírodou, ale s použitím len jedného štetca. Bolo to ťažké, ale to nám pomohlo k spolupráci a naučiť sa pracovať v tíme. Bol to ďalší spôsob, ako sa dostať bližšie a zničiť interkultúrne bariéry. Ďalší veľmi zaujímavý zápas bol team-building "sieť". Museli sme prejsť navzájom cez "sieť". Členovia všetkých skupín spolupracovali a prenášali každého z jednej strany siete na druhú, bez toho aby sa jej dotýkali. Bolo veľmi dôležité znovu pracovať ako tím a vzájomne si pomáhať, aby sme uspeli v hre. Niektorí sa bál nechať sa niesť ostatnými účastníkmi, ale potom si zlepšil svoj zmysel pre vieru a istotu.

Kultúrne hry, "šifra majstra leonarda"

Poslednou aktivitou bol úžasný "Test".

Boli sme rozdelení do 3 skupín. Zvolili sme si názvy skupín: "Mozzarella", "Cupido" a "Mumaci".

Cieľom hry bolo nájsť odpoveď na kultúrne otázky týkajúce sa slávnych ľudí, zemepisu a stereotypov, a zhromaždiť najväčší počet správnych odpovedí. Tím Mumaci sa stal víťazom! Bolo to smiešne a neformálnym spôsobom sme sa dozvedeli niečo nové o iných kultúrach a bojovali proti stereotypom.

Talianský večer

Večerných náš taliansky tím pripravil národný večer.

Začalo to s dobrou večerou z cestovín s pestom. Potom sme zapojili ostatných do hry, aby videli, ako

ľudia z iných krajín vidiatalianskych ľudí a ich zvyky. Účastníci museli stvárniť rôzne situácie, napríklad obed, ale vždy dvakrát. Prvýkrát mali ukázať ako oni zvyčajne prežívajú situáciu vo svojej vlastnej krajine, a druhákrát ako si predstavujú to isté v Taliansku.

Počas toho mohli ochutnať typické talianske sušienky. Ale taliansky večer bol stále plný prekvapení a nečakané veci ... zrazu zhaslo svetlo a niekto sa objavil! Sergio oblečený ako Dante Alighieri - slávny taliansky spisovateľ!

Tak sme začali hovoriť o talianskej kultúre a najmä o najdôležitejších momenty alebo osobnosti z minulosti Talianska, ako Leonardo da Vinci. Erica previedla dva pokusy environmentálneho vzdelávania ako poctu čistej duše tohto vedca a zároveň ako nadviazanie s témou výmeny.

Tieto experimenty preukázali prirodzený efekt "erózie" a "energie" pomocou krabice s pôdou a vodou, a so sviečkami a špeciálnou kovovou krabičkou na vytvorenie "špeciálneho zariadenia".

Potom sme rozdali ostatným účastníkom nejaké brožúry o "Marche", talianskom regióne, aby sme ukázali niekoľko fotografií z talianskej krásy.

Burkina Faso v Taliansku

A konečne, Omar, náš účastník z Burkina Faso, veľmi zaujímavovo a pekne predstavil svoju krajinu pôvodu a hovoril o situácii afrických imigrantov v Taliansku. Jeho prejav otvoril okno do sveta, ktorý nie každý pozná. Dal nám živé a skutočné dôkazy o realite, ktorá je často nepochopená. Tiež spoznal vysokú toleranciu a dobrý pocit, že sa ocitol medzi účastníkmi našej mládežníckej výmeny ako jeden z najlepších príkladom úcty k rozmanitosti a pokojnému spolužitiu.

19.08.2011 - Deň vody, napísal slovenský tím

Biele Vody

Počas vodného dňa sme sa vydali veľmi zvláštnou cestou, kde sme mohli cítiť vodu všade okolo nás ... a cestu s rebríkmi a úžasné vodopády. Boli sme jednu unikátnu vec s prírodou.

Aby sme spravili tento výlet aktívnejší a zamerali pozornosť na vodu, našou úlohou bolo spraviť pekné fotky počas cesty. Bola to skutočná súťaž medzi tromi rôznymi skupinami.

Nebolo ťažké urobiť pekné fotky, pretože scenéria okolo bola veľkolepá. Našli sme veľa pekných miest, kde by sme mohli urobiť naše vtipné fotky. Turistika bola naozaj

veľmi zaujímavá vďaka rebríkom a reťaziam, ktoré sme našli po ceste.

V popoludňajších hodinách sme vybrali tie najlepšie skupinové fotografie s vodou a zoznámil sa s ostatnými. Všetky fotografie boli vtipné a originálne.

Mládež v akcii

Po vyhodnotení fotografickej súťaže naši vedúci pripravili prezentáciu o programe Mládež v akcii. Získali sme veľa nových informácií o tom, ako sa podieľať na mládežníckych výmenách a ako sa stať EDS dobrovoľníkom.

Art Kruh workshop

Potom na nás čakalo prekvapenie. Vzali sme naše pohodlné oblečenie a topánky. Zaujímalo nás, čo budeme robiť. Z dvora sme mohli počuť bubny a etno hudbu. Bolo tam 5 mladých ľudí, chlapec zo Slovenska a ostatní z Bulharska a Poľska. Predstavili sa nám a začali sme hrať rôzne hry spojené s "5 elementmi".

Bolo to zvláštne pre nás hrať tento druh hier. Pohybovali sme sa ako voda, oheň, vzduch.

Posledný zápas bol druh fyzickej aktivity. Bol to naozaj skvelý pocit!

Po všetkých aktivitách sme mali večeru. Mali sme "pirohy"

plnené zemiakmi a bryndzou. Jedná sa o typické slovenské jedlo, a preto to bolo niečo nové pre ľudí zo zahraničia. Myslím, že väčšine sa páčilo. Po večeri sme mali tanečnú party. Hrali sme veľa vtipných tanečných hier. Všetci sa tešili a užili si ich spolu. Lotyšský tím predstavil suveníry na pamiatku.

Bol to skvelý deň, podobne ako tie predchádzajúce!

20.08.2011 - Deň Vzduchu, napísali slovenskí vedúci

Naša posledná úloha v Stratenej... objaviť najčistejší vzduch a zažiť ho zo Havranej Skaly!

Samozrejme, že nie je jednoduché dosiahnuť najvyššiu a najkrajšiu časť prírody, ale vďaka nášmu dobrodružnému duchu a dobre vytrénovaným telám po niekoľkých dňoch turistiky sa nám to podarilo! Po hodine a pol chôdze v lese sme sa dostali na skalu, kde na nás čakal nádherný výhľad! To ticho, čistý vzduch a pocit sily, ktorý sme si odniesli z toho miesta bol naozaj jedinečný.

Naši účastníci mohli oceniť túto chvíľu, porovnaním s chaotickým a znečisteným prostredím v mestách.

Workshop o vzduchu a vode

V popoludňajších hodinách sme mali každodenný workshop o elementoch, tentoraz sme sa zamerali na našu pozornosť na vzduch a vodu.

Účastníci museli urobiť brainstorming v skupinách a uvažovať o aktuálnej situácii znečistenia ovzdušia a vody, čo svedčí o možných opatrení na jeho zníženie.

Art Kruh workshop o žonglovanie

Náš partner OZ Art Kruh nám ponúkol pri poslednej aktivite využiť naše telo neobvyklým spôsobom. A to bol veľmi zaujímavý workshop - žonglovanie. Naši účastníci boli radi, že si skúsili niečo pre nich úplne nové.

21.08.2011 - Dovidenia Stratená

Čas ubehol veľmi rýchlo počas nášho týždňa v Stratenej a smutný okamih návratu do Bratislavy nadišiel. Všetci opustili kúzo Slovenského raja s pocitom melanchólie ale s vedomím, že sa naučili veľa vecí z tejto skúsenosti.

Hodnotenie projektu

Účastníci konečne mohli vyjadriť svoje pocity v neformálnom i formálnom hodnotení, ktoré sme mali počas dňa.

Cez metaforickú hru sme projekt zhodnotili neformálne, kedy všetci mohli povedať ostatným, čo získali z projektu, čo by si želali zmeniť a čo sa im páčilo.

Po tom nasledovalo formálne hodnotenie pri vyplňaní dotazníka, v ktorom mali účastníci odpovedať na konkrétnejšie otázky týkajúce sa rôznych aspektov výmeny.

Všeobecný názor bol veľmi pozitívny a môžeme byť veľmi spokojní s našou prácou!

22.08.2011- Dovidenia Slovensko

Posledný deň bol moment konečného odchodu našich účastníkov, zatiaľ čo na slovenskí vedúci stáli pred poslednými niektorými logistickými úlohami.

6. UMIESTNENIE, MIESTA A VZDELÁVACÍ PROGRAM

Veľmi dôležité pre úspech projektu "Discovering the five elements", bol výber miesta a miest k návšteve. Tieto faktory boli stanovené v súlade s cieľom nášho projektu a vyžadovali si prípravnú návštevu. Celá príprava bola nevyhnutná, aby sme zabezpečili súlad s naším programom a obohatili ho vďaka možnostiam, ktoré ponúkalo miesto konania. Nižšie chceme ponúknuť stručný popis týchto miest, ktoré sme navštívili v rámci projektu, ako už bolo uvedené v predchádzajúcich odsekoch.

Národný park "Slovenský Raj"

Slovenský raj je jedným z deviatich národných parkov na Slovensku, ktorý sa nachádza na východnom Slovensku. Národný park chráni oblasť pohoria Slovenský raj, ktorý sa nachádza v severnej časti Slovenské rudohorie hory (Slovenské Krušné hory). Národný park sa rozkladá na ploche 197.63 km² (76,3 km²), a nárazníková zóna okolo parku sa rozkladá na ploche 130.11 km² (50,2 km²), spolu 327.74 km². Jedenásť národných prírodných rezervácií a osem prírodných rezervácií sa nachádza v parku. Park ponúka asi 300 km turistických chodníkov, často vybavených reťazami, rebríkmi a mostami.

Slovenský raj obsahuje asi 350 jaskýň, ale len Dobšinská ľadová jaskyňa, ktorá je od roku 2000 zapísaná na zozname svetového dedičstva UNESCO, je otvorená pre verejnosť.

Vytvorenie a história parku Prvá chránená rezervácia v oblasti Slovenského raja bola založená v roku 1890. Prvá chránená rastlina bola Edelweiss v roku 1936.

Meno Slovenský raj sa prvýkrát objavilo v roku 1921 v časopise Krásy Slovenska a nahradil mená, používané až do tejto doby. 21. augusta 1964 bola založená prvá chránená krajinná oblasť na Slovensku v Slovenskom raji.

Zemepis

Národný park sa nachádza v regióne Banská Bystrica. Tá hraničí s Nízkymi Tatrami na západe, a na juhu s centrálnou časťou Slovenského Rudohoria (Stolické vrchy a Volovské vrchy) a na severe a severovýchode s povodím Hornádu (Hornádska Kotlina).

Rieky a potoky tu vytvorili viaceré tiesňavy, kaňony, údolia, jaskyne, vodopády, s riekou Hornád sú to najdôležitejšie oblasti. Najslávnejšie tiesňavy sú Veľký Sokol, ktorý je tiež najdlhší (4,5 km), Suchá Belá, Piecky a Kysel', z ktorých všetky majú početné vodopády. Prielom Hornádu je najdlhší kaňon s 11,7 km a to tiež obsahuje najväčšiu rozmanitosť druhov.

Najvyšší vodopád je vodopád Závojový s 70 m. Najväčšia vodná nádrž je Palcmanská Maša dokončená v roku 1956, ktorá sa rozkladá na ploche 0,85 km². Využíva sa na kúpanie, vodné športy, rybárčenie a ďalšie rekreačné aktivity.

Najvyšší vrchol je Predná hoľa s 1545 m.

Havrania skala (doslova Raven Rock) s 1.153 m ponúka panoramatický výhľad. Skalné police známe ako Tomášovský výhľad je populárny medzi horolezcami a návštevníkmi svojím jedinečným výhľadom a výškou 680 m. Najnižší bod je na povrchu Hornád vo výške 470 m.

Vysoké Tatry

Vysoké Tatry (slovenčina: Vysoké Tatry, Poľskej: Tatry Wysokie) je pohorie na hraniciach medzi Slovenskom a Poľskom. Sú súčasťou Tatier. Vysoké Tatry so 17 vrcholmi cez 2500 m, sú spolu s Južnými Karpatami, jediné pohoria s aplským charakterom v celej 1200 km dĺžke Karpát.

Hlavná časť a všetky najvyššie vrcholy hôr sa nachádzajú na Slovensku. Najvyšším vrcholom je Gerlachovský štít s výškou 2655 m.

Mnoho vzácných a endemických živočíchov a rastlín žijú vo Vysokých Tatrách. Žijú tu veľké predátori, ako je medveď, rys ostrovid, kuna, líška a vlk.

Táto oblasť je známa pre zimné športy. Lyžiarske strediská sú Štrbské Pleso, Starý Smokovec a Tatranská Lomnica na Slovensku a Zakopane v Poľsku. Mesto Poprad je vstupnou bránou do slovenských Tatranských rezortov. Prvý európsky cezhraničný národný park bol založený práve tu - Tatranský národný park, Tatranský Národný park na Slovensku v roku 1948 a Tatrzanska Park Narodowy v Poľsku v roku 1954. Natáčali sa tu časti filmu Eragon.

Dobšinská ľadová jaskyňa

Dobšinská ľadová jaskyňa je súčasťou jaskynného systému Stratená. Jaskyňa dosahuje dĺžku 1483 metrov a vertikálne rozpätie 112 m.

Hlavnú časť jaskyne predstavuje obrovská dutina klesajúca od povrchového otvoru do hĺbky 70 m. Vznikla preborením skalných podláh medzi chodbami, ktoré vytvoril ponorný paleotok Hnilca v niekoľkých vývojových úrovniach. V súčasnosti je z väčšej časti vyplnená ľadom, miestami siahajúcim až po strop a rozdeľujúcim

jaskyňu na samostatné časti (Malá a Veľká sieň, Ruffínyho koridor, Prízemie). Čiastočne zaľadnený je Zrútený dóm, ktorého severozápadný okraj zasahuje pod neďaleké prepadisko Duča. Pôvodné tvary riečnej modelácie sú premodelované mrazovým zvetrávaním.

Horné nezaľadnené časti jaskyne tvoria prevažne horizontálne chodby a siene s typickými riečne modelovanými oválnymi tvarmi a stropnými korytami. V nezaľadnených častiach sú aj niektoré formy sintrovej výplne (stalagmity, stalaktity, sintrové kôry, náteky mäkkého bieleho sintra).

Podmienky pre zaľadnenie vznikli pravdepodobne v stredných štvrtohorách po zrútení stropov a prerušení chodby medzi Dobšinskou ľadovou jaskyňou a Stratenskou jaskyňou.

Tým sa vytvoril klesajúci vrecovitý priestor so stagnáciou studeného vzduchu, ktorý do podzemia prenikal cez horný otvor vytvorený zrútením časti stropu (terajší vchod do jaskyne). Zamrznutím presakujúcich zrážkových vôd sa podzemný priestor zaľadnil. Začiatky tvorby ľadovej výplne údajne siahajú do ľadovej doby riss (asi pred 300- až 140-tisíc rokmi), prípadne až do konca ľadovej doby mindel.

Priemerná ročná teplota vzduchu v zaľadnenej Veľkej sieni dosahuje $-0,4$ až $-$

1,0 °C (vo februári –2,7 až –3,9 °C, v auguste okolo +0,2 °C). Teplota vzduchu v spodných častiach jaskyne zostáva celý rok pod bodom mrazu. Relatívna vlhkosť vzduchu v zaľadnených častiach je zväčša 75 až 90 %, niekedy aj nad 90 %. Jaskyňa predstavuje najvýznamnejšie zimovisko netopiera fúzatého (*Myotis mystacinus*) a netopiera Brandtovho (*Myotis brandtii*) v strednej Európe. Spomedzi 12 druhov netopierov, ktoré sa v jaskyni zistili, je významný aj výskyt netopiera pobrežného (*Myotis dasycneme*) a netopiera riasnatého (*Myotis nattereri*), ktoré patria medzi najvzácnejšie druhy netopierov na Slovensku.

7. VÝSLEDKY A ĎALŠIE KROKY

Mládežnícka výmena "Discovering the 5 elements" zvýšila povedomie 20-tich mladých ľudí z celej Európy o problémoch životného prostredia.

Pomohla im spoznať a oceniť rozdiely medzi neznečistenou prírodou a mestským prostredím, zohrávať aktívnu úlohu v priebehu celého obdobia. V skutočnosti si vyskúšali účastníci nový ekologický životný štýl, a tak sa snažili zabrániť plytvaniu vodou a elektrinou, separovať odpad a rešpektovať prírodné chodníky.

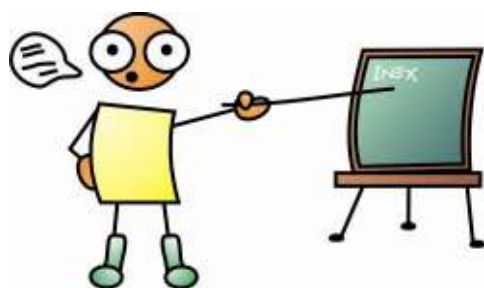
Navyše sa dozvedeli veľa informácií z interaktívnych workshopov vďaka konfrontácii so svojimi rovesníkmi z iných krajín.

Napokon tým, že boli v kontakte s inými kultúrami, sa zvýšila ich tolerancia, čím odstránili svoje stereotypy.

Partnerstvo medzi organizáciami zúčastnených na projekte bolo posilnená a otvorilo tak cestu k budúcej spolupráci.

8. O INEX-E SLOVAKIA

INEX Slovakia je nezisková, mimovládna organizácia založená v roku 1993. Jej hlavným cieľom je zohrávať aktívnu úlohu v rámci medzinárodných výmen mládeže, ktorá podporuje medzinárodné porozumenie, toleranciu a interkultúrne učenie.

INEX Slovakia organizuje aktivity, ktoré sú zamerané na oblasti mobility mládeže a neformálneho vzdelávania a medzinárodného dobrovoľníctva. Organizujeme rôzne dobrovoľnícke aktivity ako sú medzinárodné dobrovoľnícke workcampy, školenia, semináre,

rôzne aktivity na národnej úrovni, pravidelné stretnutia neformálnych skupín, workshopy, programy pre deti s nedostatkom príležitostí atď. Sme vysielajúca a prijímajúca organizácia v rámci Európskej dobrovoľníckej služby. Tieto aktivity poskytujú príležitosť pre mladých ľudí z rôznych národných a kultúrnych prostredí žiť a pracovať spoločne, podporujúcich osobný rast a osobnú zodpovednosť.

adresa:

INEX Slovakia, Košická 37, 821 09 Bratislava

web: www.inex.sk

E-mail: inexsk@gmail.com, inex@inex.sk

9. KONTAKTY NA PARTNEROV

Servizio Civile Internazionale Italia Adresa: Via Cruto 43
00146 Rómov
Tel. +39 065580644
fax. +39 065585268
email: info@sci-italia.it
Web: www.sci-italia.it

Association des compagnonů Bâisseurs a.s.b.l.
9 Place du Roi Albert
B-6900 Marche-en-FAMENNE BELGIQUE
+ 32 (0) 84 / 314 413
+ 32 (0) 84 / 314 412
Web: www.compagnonsbatisseurs.be
E-mail: communication@compagnonsbatisseurs.be

Association "Social volunteers " ODIN / VITA "
adresa:
Liepājas iela 4, Daugavpils, LV 5417
E-mail: odinvita@odinvita.lv
Web: www.odinvita.lv
E-mail: odinvita@apollo.lv

AUTORI:

INEX Slovakia
KOSICKA 57
821 09 BRATISLAVA
TEL.: 00421 905 501 078
WEB: www.inex.sk
EMAIL: inex@inex.sk

SERVIZIO CIVILE INTERNAZIONALE ITALIA
Via CRUTO 45
00146 ROMA
TEL. 0059 06990644
FAX. 0059 06990268
EMAIL: info@sci-italia.it
WEB: www.sci-italia.it

ASSOCIATION DES COMPAGNONS BÂTISSEURS
a.s.b.l.
9 PLACE DU ROI ALBERT
B-6900 MARCHE-EN-FAMENNE BELGIQUE
0032 (0)391 514 413
WEB: www.compagnonsbatisseurs.be

ASSOCIATION "SOCIAL VOLUNTEERS"
"ODIN/VITA"
LIEPĀJAS ĪLA 4, DAUGAVPILS, LV 5417
E-MAIL: odin@odinvita.lv
WEB: www.odinvita.lv

Program Mládež v akcii

GR pre vzdelávanie a kultúru

Mládež

TÁTO BROŽÚRA BOLA VYTVORENÁ POČAS PROJEKTU MLÁDEŽNÍCKEJ VÝMENY DISCOVERING THE FIVE ELEMENTS. TENTO PROJEKT BOL REALIZOVANÝ VĎAKA PODPORE PROGRAMU MLÁDEŽ V AKCII, AKCIA 1-1: MLÁDEŽNÍCKE VÝMENY. OBSAH BROŽÚRY NEMUSÍ NUTNE ODRÁŽAŤ NÁZORY A POSTOJ EÚ ALEBO SLOVENSKEJ NÁRODNEJ AGENTÚRY A OBE NENESÚ ŽIADNU ZODPOVEDNOSŤ ZA JEJ OBSAH. ŠPECIÁLNE POĎAKOVANIE PATRÍ NAŠIM PARTNEROM SCI ITALY, ODIN/VITA AND COMPAGNONS BÂTISSEURS, KTORÍ PODPORILI A POMOHLI S REALIZÁCIOU PROJEKTU.